

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น กรณีศึกษา : องค์การบริหารส่วนตำบลขามเรียง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมและสภาพปัจจุบันของการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น และเพื่อศึกษาปัจจัยสนับสนุนการมีส่วนร่วม ตลอดจนปัญหาอุปสรรคของการมีส่วนร่วมเพื่อวิเคราะห์และหาแนวทางในการพัฒนาศักยภาพของประชาชนให้เข้าไปมีส่วนร่วมในงานพัฒนาท้องถิ่นของ อบต.ขามเรียง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคามได้ต่อไป โดยมีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถาม ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

1. แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การทดสอบเครื่องมือ
4. วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง

1. แหล่งข้อมูล (Source of Data)

การวิจัยนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลจากแหล่งข้อมูลปฐมภูมิและข้อมูลทุติยภูมิ ดังนี้

1.1 แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ได้มาจากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นประชาชนที่พักอาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบลขามเรียง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม

1.2 แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ได้มาจากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลแนวคิดและทฤษฎีการมีส่วนร่วม แนวคิดและทฤษฎีการรับรู้ แนวคิดการพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน ซึ่งมีผู้ศึกษาและรวบรวมไว้แล้วในลักษณะเอกสาร ตำราทางวิชาการ บทความ หนังสือพิมพ์ เว็บไซต์ ต่าง ๆ เป็นต้น รวมทั้งข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลขามเรียง ซึ่งข้อมูลเหล่านี้เป็นประโยชน์ต่อการนำไปตั้งคำถามการวิจัย การวิเคราะห์และสรุปผลการวิจัย

2. ประชากร

คือ ประชาชนที่พักอาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบลขามเรียง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 10,805 คน

3. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างของการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้สูตรการคำนวณหาขนาดตัวอย่างของทาโร ยามานะ [Taro Yamane (1967, p. 99)] ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

	n	=	ขนาดตัวอย่าง
	N	=	ขนาดประชากร
	E	=	ค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้
กำหนดให้	e	=	0.05

ซึ่งจากการคำนวณจะได้กลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 386 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามที่สร้างขึ้นมาจากการศึกษาแนวความคิดทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของนักวิชาการหลายท่าน โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

เป็นคำถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนและระยะเวลาที่พักอาศัยอยู่ในเขต อบต.ขามเรียง รวมจำนวน 6 ข้อ ใช้คำถามแบบเลือกตอบ (Check List) ข้อใดข้อหนึ่งและแบบเติมคำที่ตรงตามความเป็นจริงมากที่สุด

ส่วนที่ 2 พฤติกรรมและสภาพปัจจุบันของการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น

เป็นคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการมีส่วนร่วม จำนวน 10 ข้อ และสภาพปัจจุบันของการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นจำนวน 8 ข้อ โดยใช้มาตราวัดแบบไลเคิร์ต สเกล (Likert Scale)

คำถามมีลักษณะเป็นเชิงบวก (Positive) และเป็นคำถามที่มีความกระชับ ไม่สลับซับซ้อน และสื่อความหมายเดียว แต่ละข้อมีคำตอบให้เลือก 4 ตัวเลือก คือ น้อยที่สุด น้อย มาก มากที่สุด และให้เลือกตอบข้อใดข้อหนึ่งตามความเป็นจริงมากที่สุด

ส่วนที่ 3 ปัจจัยสนับสนุน ปัญหาอุปสรรคของการมีส่วนร่วม

เป็นคำถามเพื่อสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยสนับสนุน ปัญหาอุปสรรคของการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น มีจำนวน 3 ข้อ เป็นคำถามแบบเลือกตอบ และแบบเติมคำที่ตรงตามความเป็นจริงมากที่สุด

ส่วนที่ 4 แหล่งข่าวสารและการรับรู้ปัญหาชุมชน

เป็นคำถามความคิดเห็นเกี่ยวกับแหล่งข่าวสารและการรับรู้ปัญหาชุมชนของประชาชนว่าอยู่ในระดับใด มีจำนวน 3 ข้อ โดยใช้มาตรวัดแบบ ไทเคิร์ท สเกล แต่ละข้อมีคำตอบให้เลือก 4 ตัวเลือก คือ น้อยที่สุด น้อย มาก มากที่สุด และคำถามแบบเลือกตอบ ให้เลือกตอบข้อใดข้อหนึ่งตามความเป็นจริงมากที่สุด

ส่วนที่ 5 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

เป็นคำถามปลายเปิด เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างได้เสนอแนะความคิดเห็นอื่น ๆ เพิ่มเติมเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนเพื่อให้เกิดการพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

สำหรับคำถามในส่วนที่ 1 ส่วนที่ 2 และส่วนที่ 4 มีหลักเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ระดับความคิดเห็น	คะแนน
น้อยที่สุด	1
น้อย	2
มาก	3
มากที่สุด	4

ทั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การแบ่งระดับคะแนนความคิดเห็นไว้ 3 ระดับ โดยใช้พิสัยคะแนนจากแบบสอบถามซึ่งมีคะแนนสูงสุด 4 คะแนน คะแนนต่ำสุด 1 คะแนน แล้วเฉลี่ยด้วยระดับคะแนนความคิดเห็น ทำให้ได้ช่วงคะแนนเพื่อการแบ่งระดับความคิดเห็น ดังนี้

$$\frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{ระดับของความคิดเห็น}} = \frac{4 - 1}{3}$$

ระดับความคิดเห็น	ระดับคะแนน
ระดับน้อย	1.00 – 2.00
ระดับปานกลาง	2.01 – 3.00
ระดับมาก	3.01 – 4.00

การทดสอบเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ทดสอบแบบสอบถามเพื่อหาความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่นของแบบสอบถามตามขั้นตอน ดังนี้

1. การหาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Validity)

โดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นนี้มาพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาเพื่อให้ตรงตามทฤษฎีที่ใช้เป็นกรอบในการศึกษา และความเหมาะสมของภาษาที่ใช้

2. การวิเคราะห์ความเชื่อมั่น (Reliability)

โดยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับประชากรที่ทำการศึกษา จำนวน 30 คน เพื่อทดสอบความยากง่ายของชุดคำถามในส่วนที่ 2 คือ โดยการทดสอบความเชื่อมั่นด้วยสูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์ของแอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficients) ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ดังนี้

2.1 ด้านพฤติกรรมกรรมการมีส่วนร่วม มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.899

2.2 ด้านสภาพปัจจุบันของการมีส่วนร่วม มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.986

วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล

การรวบรวมข้อมูลเพื่อศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการด้วยตนเอง ตามขั้นตอนคือ ดำเนินการชี้แจงทำความเข้าใจกับกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยและวิธีการกรอกแบบสอบถาม พร้อมขอความร่วมมือในการตอบคำถาม จนได้แบบสอบถามครบทั้ง 386 ตัวอย่าง ตามที่กำหนดไว้

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลในลักษณะเชิงพรรณนา (Description analysis) โดยนำข้อมูลที่ได้รับการตอบแบบสอบถามมาเปลี่ยนเป็นตัวเลข แล้วนำตัวเลขนั้นไปบันทึกใน

โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Sciences SPSS for Windows) เพื่อประมวลผลข้อมูลโดยใช้สถิติดังนี้ คือ

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม สถิติที่ใช้คือ ค่าความถี่ (Frequencies) และค่าร้อยละ (Percentage)

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมและสภาพปัจจุบันของการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น สถิติที่ใช้ คือ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean : $\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.)

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลด้านปัจจัยสนับสนุน ปัญหาอุปสรรคของการมีส่วนร่วม สถิติที่ใช้คือ ค่าความถี่ (Frequencies) ค่าร้อยละ (Percentage) และการพรรณนา

ส่วนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลด้านแหล่งข่าวสารและการรับรู้ปัญหาชุมชน สถิติที่ใช้ คือ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean : $\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.)

ส่วนที่ 5 เป็นการพรรณนาข้อเสนอแนะที่ได้จากกลุ่มตัวอย่าง

ส่วนที่ 6 เป็นการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ โดยใช้สถิติไคว์สแควร์